

การดูแลสุขภาพช่องปากตนเองของผู้ดูแลหลักชาวมุสลิมและการดูแลสุขภาพช่องปาก
เด็กในความดูแลวัย 3-5 ปี ที่ชุมชนมุสลิมแห่งหนึ่งในจังหวัดตรัง

Oral Self-Care of Muslim Primary Caregivers and Care of Their Children's Oral Health
Aged 3-5 Years Old in a Muslim Community, Trang Province.

ธิดารัตน์ ทรัพย์กมลดิษฐ์¹, สุวรรณณี ตวงรัตน์พันธ์², ศศิธร ไชยประสิทธิ์²
¹โรงพยาบาลสิเกา จังหวัดตรัง

²ภาควิชาทันตกรรมครอบครัวและชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Thicharat Subkamondit¹, Suwannee Tuongratanaphan², Sasitorn Chaiprasitti²

¹Sikao Hospital, Trang

²Department of Family and Community Dentistry, Division of General Dentistry, Faculty of Dentistry, Chiang Mai University

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อเข้าใจการดูแลสุขภาพช่องปากตนเองในชีวิตประจำวันของผู้ดูแลหลักชาวมุสลิม พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากให้แก่เด็กในความดูแล และความเชื่อมโยงระหว่างการดูแลสุขภาพช่องปากทั้งของผู้ดูแลหลัก การดูแลสุขภาพช่องปากให้แก่เด็กในความดูแล และการเกิดฟันผุของเด็ก

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการศึกษา : เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งหนึ่งในจังหวัดตรัง ซึ่งเด็กมีอายุ 3-5 ปี และอยู่ในครอบครัวชาวมุสลิม มีการคัดเลือก 2 ขั้นตอนคือการเก็บข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถามของผู้ดูแลหลักทั้งหมด 57 คน จากนั้นคัดเลือกกรณีศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจงโดยใช้เกณฑ์การจำแนกตามความแตกต่างของความรู้เรื่องศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพช่องปาก การศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจ คุณสมบัติในการดูแลเด็กที่จัดว่าดีและไม่ดีตามทัศนคติของผู้ดูแลเด็ก การยินดีและสามารถให้ข้อมูลในเชิงลึกได้ ได้กรณีศึกษาจำนวน 7 ราย จากนั้นสัมภาษณ์เชิงลึกและสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมที่บ้าน ร่วมกับการตรวจภาวะฟันผุของเด็กในความดูแล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการจำแนกประเภทข้อมูลใช้วิธีการสร้างข้อมูลแบบอุปนัย

ผลการศึกษา : ในทัศนะของผู้ดูแลหลัก สุขภาพช่องปากเป็นองค์ประกอบหนึ่งของสุขภาพโดยรวม จะได้รับความสำคัญต่อเมื่อเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนการดูแลเด็กเมื่อมีปัญหาสุขภาพช่องปากพบว่ามีแนวโน้มว่าสอดคล้อง

กับรูปแบบการดูแลตนเองเมื่อมีปัญหาของผู้ดูแลหลัก โดยพฤติกรรมการดูแลพบว่าขึ้นอยู่กับการจัดสรรเวลาและทิศทางการดูแล เด็กที่ผู้ดูแลหลักมีการจัดสรรเวลาเพื่อการดูแล และเป็นไปในทิศทางที่ส่งเสริมให้เกิดสุขภาพช่องปากที่ดี เด็กก็จะมีสุขภาพช่องปากที่ดี นอกจากนี้ยังพบว่า ความสะอาดในการอาบน้ำละหมาดของชาวมุสลิมมีความแตกต่างกับความสะอาดในทัศนะของทันตบุคลากรทั้งในแง่การให้ความหมายและการวัดผลความสะอาด

บทสรุป : การดูแลสุขภาพช่องปากตนเองของผู้ดูแลหลักชาวมุสลิมกับการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กในความดูแลมีแนวโน้มที่สอดคล้องกัน สุขภาพช่องปากของเด็กในครอบครัวชาวมุสลิมจะขึ้นอยู่กับการจัดสรรเวลาและทิศทางการดูแล โดยมีความเกี่ยวข้องกับความรู้เรื่องศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพช่องปากของผู้ดูแลไม่มากนัก

คำสำคัญ : การดูแลตนเอง สุขภาพช่องปาก ผู้ดูแลหลักชาวมุสลิม สุขภาพช่องปากของเด็ก

Abstract

Objective: To understand the daily oral health care of Muslims primary caregivers. Behavior of oral health care for their children and the relationship between oral health care of Muslims primary caregivers, oral health care for their children and tooth decay in children.

Tools and Methodology: This qualitative research was conducted in a child development center in Trang province. All researched children, between 3 to 5 years old, live in Muslim families. The data collection was based on the informants who were screened by two strategies: 1) the questionnaires distributed to 57 primary caregivers, and 2) purposive sampling was done based on the difference of their religious knowledge relating to oral health, that of education and that of economic status. Their willingness to offer in-depth information was also included. Then, seven cases of primary caregivers were found. Next, an in-depth interview, group discussion and non-participatory observation were conducted, including the scanning of dental caries status of their children. Data analysis was done by typological analysis and analytic inductive technique.

Result: Oral health was viewed by most caregivers as a minor component among the total concern for health. It will become an issue only when it causes an interruption to daily living. The care of their children with oral health problems was found likely to be consistent with the self-care patterns of caregivers. The behavior of oral health care for children were based on the time allocation and direction of care. Only the children whose caregivers had sufficient time for monitoring and care in the direction that promotes good oral health, achieved good oral health. We also found that, the cleanliness of Muslims ablution was very different from cleanliness of dental personnel in terms of meaning and cleanliness measurement.

Conclusion: Oral self-care of the Muslims caregivers and the care of their children's oral health had a consistent tendency. Muslim children's oral health were relied on the matter of time allocated and direction of care by their caregivers and there was a mild association relating to religious knowledge.

Keywords: Self-care, Oral health, Muslim primary caregivers, Children's oral health

CM Dent J 2018; 39(2)